

COMUNA UCEA

JUDEȚUL BRAȘOV

Istoricul localitatii

2011-10-03 13:43:18

In ceea ce priveste vechimea satului **Ucea de Jos** se pot mentiona trei documente istorice si anume:

- Un document din anul 1223, regele Ungariei Andrei al II-lea confirma existenta unor sate romanesti din Tara Fagarasului intre care si Ucea;
- O insemnare documentara in legatura cu Radu cel Frumos, domnul Tarii Romanesti (1462-1475) si dateaza din anul 1473;
- O sentinta data de scaunul judecatoresc, alcatuit din 12 boieri jurati, sub prezidiul capitanului suprem al fagarasului, Paul Thomony, prin care se confisca mosiile dintre Ucea si Corbi ale boierilor Bursan de Ucea si ale vadovei Ana Ziin din Ucea, aceasta fiind denumita in document "marea tradatoare din Ucea". Acesti doi boieri impreuna cu alti doi boieri din vecinatate au declansat o rascoala populara impotriva stapanirii maghiare, menita sa elibereze Tara Fagarasului si s-o aduca sub obladuirea Domnului Tarii Romanesti, pe atunci Mihnea Voda, numit cel Rau, asa cum se mai aflase aproape un veac, intre anii 1366-1464.

Documentele de mai sus sunt mentionate intr-o lucrare monografica despre localitatea Ucea a preotului Ioan Glajar.

Este de remarcat ca in cele trei documente mentionate se foloseste doar denumirea de Ucea, fara sa se specifice daca e vorba de Ucea de jos sau de Ucea de Sus. Aceasta imprecizie se intalneste in documentele istorice vechi si cu privire la alte localitati. In trecutul indepartat padurile subcarpatice coborau pana in vecinatatea Oltului, cu trecerea timpului, oamenii au despadurit treptat dinspre Olt spre munte, spre a-si asigura lemne de foc si teren pentru culturi agricole. Cand s-a ajuns cu despaduritul pana aproape de poalele muntilor, au luat fiinta si asezari noi, respectiv satele „de Sus”.

Satul **Ucea de Sus** este „situat pe malul stang al raului Ucea, la poalele muchiei Tarata.

Prima atestare documentara a satului dateaza din 1509 si este o sentinta judecatoreasca a scaunului Fagaras - 12 jurati prezidati de capitanul suprem Paul Thomony - confisca mosiile dintre Ucea si Corbi ale unor nobili ce se rasculasera si voiau sa dea Tara Fagarasului domnului muntean Mihnea Voda Cel Rau. Numele satului provine de la Valea Ucea Mare.

Satul **Feldioara** este amintit in documentele vechi (Actul Capitlului din Alba Iulia, datat 1 mai 1307 prin care i se face cunoscut lui Ladislau, voievodul Transilvaniei, ca dand urmare cererii lui, a trimis pe magistrul lor, Marcel impreuna cu nobilul Osvold din Calnic la satul Feldioara, unde acestia au convocat vecinii si megiesii, de jur imprejur si in prezenta lor s-a constatat hotarele „dupa semnele vechi si adevarate”). Satul este atestat inca de la inceputul sec. al XIII-lea sub numele oficial unghuresc de F?ldoar, ceea ce inseamna in romaneste teren fortificat, (de la ruinele castrului roman din apropiere), pastrandu-si aceasta numire pana la Marea Unire a Transilvaniei cu Regatul Romaniei din 1 Decembrie 1918, cand i s-a dat numirea oficiala de Feldioara intrebuintata din mosi stramosi in vorbirea curenta. Sasi numeau si

numesc si azi satul Marienburg, pe romaneste castelul Mariei. In documentele din anul 1307 gasim ca satul Feldioara apartinea comitatului (judetului) Alba, iar in anii 1871-1875, in actele arhivei Cartilor funduare din Fagaras il gasim incadrat in comitatul Albei superioare (plasa Noul Roman). Satul era unitate administrativa independenta, avand conducere proprie, era condus de un comitet comunal in frunte cu judele (asa se numea in vechime primarul) si un casier comunal, acestia erau alesi de locuitorii satului, numai barbati majori, prin vot personal si deschis.

Benedict voievodul Transilvaniei (1202-1206, 1208) doneaza satul Feldioara manastirii Cistercite din Carta si a stat sub stapanirea manastirii pana in anul 1477, cand Matei Corvinul, regele Ungariei prin Decret, a desfiintat manastirea din cauza „moravurilor celor rele si a vietii decazute” a abatilor, prin acelasi decret a dispus ca averea manastirii - din care facea parte si satul Feldioara sa fie trecuta la prepozitura (consistorul) bisericii fecioarei Maria din orasul Sibiu, averea trecand in anul 1556 la fiscul ungar. In anul 1589 satul Feldioara ajunge in posesiunea lui Balthazar Bathory, care-l detine pana in anul 1594, dupa aceasta data nu s-au mai gasit documente.

In anul 1950, prin lege i s-a desfiintat autonomia comunala, fiind atasat din punct de vedere administrativ ca sat de comuna Vistea, iar in anul 1968 este atasat ca sat de comuna Ucea.

In legatura cu numirea satului Feldioara facem mentiunea ca toponimul „cetatea” din hotarul satului situat la distanta de aproximativ 350 m miazazi de vatra satului, indica cu exactitate locul unde a fost construit in secolul al II-lea e.n. castrul roman. Toponimul „cetatea” a intrat in constiinta locuitorilor o data cu zidirea castrului si i-a ramas numirea in vorbirea curenta a satului pana azi.

Satul **Corbi**, asezat pe valea cu acelasi nume, micuta asezare a facut parte in secolele XV-XVI din boieronatul Ucei. Inca de la prima atestare documentara in anul 1509, satul este pomenit ca fosta stapanire a lui Barsan de Ucea si a Anei Ziin din acelasi sat, care le-au pierdut datorita participarii la actiunile boierilor fagaraseni din anul precedent, legate de readucerea tarii sub dominatia domnului muntean Mihnea Voievod. Din acest motiv si pentru 50 de florini dati pentru intretinerea cetatii, boierii Coman de Ucea si fiii sai, Vladimir, Stanislav, Barbat, Barbul, Toma, si Radul au primit posesiunile razvratitilor impreuna cu 14 familii de tigani inscise nominal (Puscariu, Fragmente, IV, p.74-77). Satul Corbi va constitui parte integranta a boieronatului format impreuna cu satele Ucea de Jos si Ucea de Sus. Unitatea boieronatului s-a tinut si in secolul urmator, in sensul ca partile condvizionarilor erau stabilite nu pentru fiecare din cele trei sate, ci la nivelul intregului boieronat. Astfel in anul 1625, Oprea Bacila, Stoica Bacila, Petrascu Sile, Stanciul Sile, Grigore si Ioan Radu detineau o treime din boieronatului format din satele Ucea de Jos, Ucea de Sus si Corbi (Puscariu, Fragmente, IV, p.209-211). Urbariile din secolul al XVII-lea dovedesc de asemenea ca satul folosea in comun cu terenurile, padurile si apele din hotarele lor (Prodan, Urbariile, I, p. 229-235)

Numele satului ar putea sa provina de la ocupatia traditionala a locuitorilor sai : carbonii de lemn care este si obligatia principala a lor fata de cetate (Prodan, Urbariile, I, p. 229).